

בתים אילמים וספורים נעלמים - הקדמת המתברים

להרהר פעם נוספת: אולי בכל זאת לשמור על קרן רחובות מזכירה נשכחות.

בספר 14 מתחמים. את סדר הופעתם קבעה הכרונולוגיה, אך היא איננה מחייבת והמסיירים יכולים לקבוע את מסלול סיורם על פי הנוחיות והזמן העומד לרשותם. לסיורים כולם מתכונת אחידה: מפת מסלול, הקדמה, הכוונה - לאן להפנות מבט, קורות הבתים והסיפורים הנלווים. מכיוון שרבים מאירועי ארץ ישראל והווי העיר נשזרים בסיפורים, צירפנו הסברים.

יוסי גולדברג, שולה וידריך ועירית עמית-כהן.

כמו בכל עיר גדולה כך גם בתל-אביב-יפו מרובים הבתים הישנים. אחדים מטים ליפול ומוזנחים, אחרים זכו לעדנה ושומרו. ואלה גם אלה הם חלק מתפאורה של עיר דינאמית, מתפתחת ומשנה פניה מיום ליום. התפאורה כבר מזמן הפכה ל"הרגל"; לחלק בלתי נפרד מחזותה של העיר ומתמונות חיי היום-יום שלה, ומשום כך רק מעטים, מבין אלה המהלכים בחוצות, נעצרים כדי להבחין בפרטיה ולהקשיב לקולות המלחשים סיפורים.

ואנו, שלושתנו, מחברי ספר זה, התאהבנו בתפאורה, בזו הישנה ובזו החדשה. ובשונה מאלה שדרכם אצה-רצה, עצרנו. בתחילה הרמנו מבט, אחר כך חיפשנו את הפרטים, נברנו בספרי זיכרונות ובפרוטוקולים טמונים בגנזכים, ראינו דמויות שחפצו לחלק עימנו חוויות, דפדפנו באלבומים, הצצנו מבעד לסדקים ולתוך פינות החצרות ורשמנו. הרשימות והתצלומים נערמו, הקבצים במחשב הועמסו עד שהגיעה העת לעצור ולכנס את הרשימות בספר אחד.

רבים הם סיפוריה המוכרים של העיר העברית ורבים מספריה. בספר זה לא פנינו לפינות המוכרות, לא לסיפורים ששוננו, אלא הצצנו לחצרות ולבתים הפחות ידועים. את הבחירה כיוון אותנו חשש השכחה ובעיקר חשש ההריסה, שהרי זו דרכה של עיר, שהלחצים לפתחה גוברים על הקריאה לשמר את זהותה.

אנחנו מאמינים בכוחם של מלים ושל תצלומים לעורר סקרנות, לעודד התבוננות, ליצור מודעות לייחודם של מקומות, ובעיקר - לעכב את הדחפור ולאפשר לאלה המהללים את היוזמה והפיתוח